

profitind de moartea marelui cneaz Vasile și de tulburările interne cauzate de lupta pentru putere, succesorul fiind atunci copilul de 3 ani, viitorul Ivan cel Groaznic, precum și primejdia care amenința Polonia din partea lui Rareș, senatul fu de părere ca regele să nu refuze nimic tătarilor, dar nici să ia vreun angajament în scris, pentru a nu constitui un precedent pentru viitor.

În legătură cu propunerea marelui vizir privind înlăturarea și înlocuirea lui Rareș, senatul nu considera oportună întreprinderea unei astfel de acțiuni în acest moment, în care Polonia era pe pragul de a se angaja în războiul cu Moscova, dar fu de părere că această acțiune va putea fi întreprinsă mai târziu, în înțelegere cu Ungaria, după încheierea păcii între cei doi regi de acolo. De aceea, senatorii au sfătuit pe rege să răspundă marelui vizir că Moldova păstrează temporar pacea, conformându-se, probabil, recomandării sultanului, iar dacă Rareș va rămâne și mai departe în încăpăținarea și ostilitatea sa, atunci regele se va înțelege cu sultanul și cu regele Ungariei în privința unei acțiuni comune pentru înlăturarea lui.

În același timp, proprietarii poloni de la margine căutară să-și întărească apărarea domeniilor împotriva eventualelor incursiuni din partea lui Rareș prin ridicarea de noi cetăți sau prin întărirea celor existente. Astfel Ieronim Szafraniec, staroste de Ch. ciny, prezentă lui Tomicki proiectul său de a construi o cetate pe domeniile sale din Pocuția, în apropierea hotarului cu Moldova, dar fiindcă se temea că Rareș nu-l va lăsa s-o ridice, cerea să i se admită să angajeze pe banii statului 200 călăreți și 100 pedestri pentru acoperirea acestor lucrări. Vicecancelarul recomandă regelui cererea, ca una ce era conformă interesului public². Tot atunci seimul recomandă regelui cererea lui Jan Tworowski, castelanul Cameniței, de a i se da ajutor să întărească cetatea Gwoździec, «cheia Pocuției», de pe domeniul său, afară de care nu exista alta în această regiune de frontieră, pentru a nu fi ocupată de Rareș, «dușmanul și răul vecin»³. La 21 februarie 1534 sosi la Wilno știrea că voievodul Moldovei a pustiit chiar 10 sate din Pocuția⁴.

Planul înlăturării lui Rareș din domnie. Nu trecu însă mult și la Poartă se începu a se pune la cale înlăturarea lui Rareș. Partea polonă în aceste discuții fu reprezentată de Andrei Tęczyński, castelan al Cracoviei, pornit încă din iunie 1533 în pelerinaj la Ierusalim⁵, dar și într-o misiune semioficială, în numele partidei naționale⁶, pentru a convinge pe sultan să încredințeze regelui Poloniei mediația în litigiul pentru coroana Ungariei dintre Zapolya și Ferdinand, în vederile Porții.

Cel ce avea plenipotența sultanului, în calitate de comisar al său cu depline puteri administrative și militare asupra Ungariei, ca să soluționeze diferendul între cei doi regi și să dea regatul, unificat, în mâinile lui Zapolya, ca vasal al Porții, a fost Gritti. Acesta a stat de vorbă cu pelerinul polon, expunându-i planul sultanului privitor la Ungaria, și tot el a fost interpretul

¹ A.T., XVI-1, p. 119-128.

² A.T., XVI-1, p. 234-235.

³ A.T., XVI-1, p. 125.

⁴ A.T., XVI-1, p. 241.

⁵ A.T., XV, 415-416, 423-424.

⁶ Wł. Pociecha, *Czasy Zygmunta Starego* (Timpurile lui Sigismund cel Bătrîn), în *Roczniki Historyczne*, XVI (1947), Poznań, p. 210-211.